

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 12. júlí 2017

27. tölublað | 11. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
GMT-MASTER II
IN 18 CT WHITE GOLD

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Bankarnir stíga á bremsuna

Merki eru um að bankarnir séu orðnir varfærnari en áður í lánveitingum til hótélverkefna. Þeir hafa hert kröfur um eigið fé. Stórar hótélframkvæmdir hafa tafist vegna þess að illa gengur að tryggja fjármögnun. » 4-5

»2
Allt að tveggja milljarða hlutafjárúkning Kviku
Hlutafé Kviku verður aukið um 1.500 til 2.000 milljónir til að fjármagna kaupin á Virðingu. Hluthafafundur fer fram á föstudag en áskriftarlóforð að nýjum hlutum verða rúkuð inn í september eða október.

»2
Erlendir sjóðir ásælast 30 prósentu hlut HS Orku í Bláa lóninu
Tilboð frá erlendum framtaksjóðum í 30 prósentu hlut HS Orku í Bláa lóninu gefa til kynna að orkufyrirtækið geti fengið í kringum tíu milljarða fyrir hlut sinn.

»5
Mikilvæg uppgreiðsla Landsbankans
„Góður árangur í rekstri og erlendir fjármögnun Landsbankans og batnandi efnahagslegar aðstæður gerðu bankanum kleift að endurgreiða skuldina við LBI mun hraðar en útlit var fyrir,“ segir Ari Skúlason, hagfræðingur.

FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Ávallt FRÍAR sjónmælingar

Tímapantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500
Optical Studio í Keflavík, 4213811
Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

Hlutfé Kviku aukið um allt að tvo milljarða

Hlutfé Kviku verður aukið um 1.500 til 2.000 milljónir króna til að fjármagna kaupin á Virðingu en hluthafar verðbréfafyrirtækisins samþykku kaupboð bankans með miklum meirihluta í lok síðasta mánaðar. Á hluthafafundi Kviku 14. júlí næstkomandi mun stjórn bankans leggja til að núverandi heimild til hækunar hlutfjár félagsins verði aukin um 200 milljónir að nafnvirði, eða úr 200 milljónum í 400 milljónir hluta, samkvæmt heimildum Markaðarins.

Að hve miklu leyti heimildin verður nýtt fer eftir afkomu Kviku á öðrum ársfjórðungi og eins endanlegu samþykki hluthafa bankans og Öldu sjóða en í byrjun júní var undirritaður samningur um kaup Virðingar á Öldu. Hluthafar Kviku hafa forgangsrétt til áskriftar að hinum nýju hlutum í bankanum í hlutfalli við skráða hlutfjáreign sína í félaginu. Ekki er búist við því að áskriftarlorð verði innheimt fyrr en í september eða október á þessu ári. Samkvæmt kaupboði Kviku, sem stjórn félagsins lagði fram 20. júní, greiðir bankinn 2.560 milljónir fyrir allt hlutfé Virðingar og er greitt með reiðufé.

Afar ósennilegt er talið að hluthafar Kviku muni að fullu nýta sér forgangsrétt sinn þegar hlutfé bankans verður aukið næstkomandi haust. Hluthöfum Virðingar mun þá gefast færi á því að taka þátt í hlutfjárhækkuninni og eignast þannig hlut í sameinuðu félagi. Þeir hluthafar sem eru sagðir áhugasamir um að endurfjárfesta söluandvirði sitt til kaupa á hlut í Kviku banka eru meðal annarra Kristín Pétursdóttur, stjórnarformaður Virðingar, og Guðbjörg Edda Eggertsdóttir,

Árman Þorvaldsson tók við sem forstjóri Kviku um miðjan síðasta mánuð.

7,5 milljarðar var eigið fé Kviku í lok mars á þessu ári en hagnaður bankans á fyrsta fjórðungi var tæplega 400 milljónir króna.

sem einnig situr í stjórn félagsins, en félög þeirra eru í hópi fimm stærstu hluthafa verðbréfafyrirtækisins.

Á meðal hluthafa Virðingar er Ármann Þorvaldsson, núverandi forstjóri Kviku og fyrrverandi framkvæmdastjóri fyrirtækjaráðgjafar Virðingar, en félagið MBA Capital, sem er í eigu hans og meðfjárfesta, á 4,66 prósent hlut í verðbréfafyrirtækinu. Ármann tók formlega til starfa hjá bankanum um miðjan síðasta mánuð og þá mun Marinó Örn Tryggvason, sem var áður aðstoðarframkvæmdastjóri eignastýringar fagfjárfesta í Arion banka, hefja störf sem aðstoðarforstjóri Kviku 1. ágúst. Sigurður Hannesson, sem hafði gegnt starfi framkvæmdastjóra eignastýringar bankans frá 2013, sagði hins vegar starfi sínu lausu undir lok júní en hann hefur verið ráðinn framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins.

Langsamlega stærsti hluthafi Kviku er tryggingafélagið VÍS með tæplega 25 prósent hlut.

Aðrir hluthafar eru meðal annars félagið RES II, sem er í eigu Sigurðar Bollasonar fjárfestis og Gunnars Henriks B. Gunnarssonar, með 9,92 prósent og þá á Lífeyrissjóður verslunarmanna ríflega 9,5 prósent hlut. Greint var frá því í Markaðnum þann 28. júní síðastliðinn að RES II hefði aukið við hlut sinn um tæplega þrjú prósent með því að kaupa stærstan hluta bréfa TM í Kviku.

hordur@frettabladid.is

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Verðleggja Bláa lónið á yfir 30 milljarða

Erlendir framtakssjóðir ásælast 30 prósent hlut HS Orku. Fyrirliggjandi tilboð gefa til kynna að um 10 milljarðar muni fást fyrir hlutinn í Bláa lóninu. Sala gæti klárast innan færra vikna. Íslenskir lífeyrissjóðir eiga þriðjungshlut í HS Orku.

Tilboð sem hafa borist frá erlendum framtakssjóðum í þrjátíu prósent hlut HS Orku í Bláa lóninu gefa til kynna að orkufyrirtækið, sem er að þriðjungshluta í eigu íslenskra lífeyrissjóða, geti fengið í kringum tíu milljarða króna fyrir hlut sinn í einu stærsta ferðaþjónustufélagi landsins.

Hlutur HS Orku var settur í söluferli um miðjan maí en samkvæmt heimildum Markaðarins bárust tilboð frá þremur eða fjórum erlendum fjárfestingarsjóðum áður en frestur til þess að skila inn tilboðum rann út þann 30. júní síðastliðinn. Þau verðtilboð, sem sum hver þýða að markaðsvirði Bláa lónsins er nokkuð yfir 30 milljarðar króna, hafa verið í samræmi við væntingar seljenda og gefið tilefni til þess að halda áfram viðræðum við fjárfesta. Talið er að það mun vikurast á næstu tveimur til fjórum vikum hvort af viðskiptunum verði, samkvæmt heimildum Markaðarins, en það er ráðgjafarfyrirtækið Stöplar Advisory sem hefur umsjón með söluferlinu fyrir hönd HS Orku.

Magma Energy, dótturfélag kanadíska orkufyrirtækisins Alterra, á 66,6 prósent hlut í HS Orku á meðan samlagshlutfélagið Jarðvarmi, sem er í eigu fjórtán lífeyrissjóða, fer með 33,4 prósent hlut. Samkvæmt hluthafasamkomulagi HS Orku þarf stjórn Jarðvarma að gefa samþykki sitt eigi möguleg sala á hlutnum í Bláa lóninu að geta orðið að veruleika. Stærstu hluthafar Jarðvarma, hvor um sig með tæplega 20 prósent eignarhlut, eru Lífeyrissjóður verslunarmanna og Gildi lífeyrissjóður. Margeir Ásgeirsson, forstjóri HS Orku, og Anna Skúladóttir, stjórnarmaður í HS Orku, sitja í stjórn Bláa lónsins.

Hagnaður Bláa lónsins fyrir fjármagnsliði og afskriftir (EBITDA) var 28,2 milljónir evra á árinu 2016, jafnvirði um 3.400 milljóna króna á núverandi gengi, og jókst um tæplega sjö milljónir evra frá fyrra ári. Á aðeins fimm árum hefur EBITDA-hagnaður Bláa lónsins næstum því þrefaldast. Samkvæmt heimildum Markaðarins gera áætlanir ráð fyrir því að EBITDA lónsins muni enn aukast á þessu ári.

Vöxtur Bláa lónsins hefur verið gríðarlegur á undanförunum árum. Á því varð engin breyting í fyrra en tekjur félagsins námu þá samtals 77,2 milljónum evra, eða 10,3 milljónum króna miðað við meðalgengi evru á árinu 2016, og jukust um meira en 43 prósent á milli ára. Á árinu 2012 námu tekjur Bláa lónsins til samanburðar aðeins 25 milljónum evra. Þá fór fjöldi heimsóknna í fyrsta sinn yfir milljón talsins í fyrra en samtals sóttu

1.122 þúsundir gestir Bláa lónið og fjölgaði þeim um liðlega tvö hundruð þúsund. Tekjur af sölu í lónið námu um 45 milljónum evra, eða um 58 prósentum af heildartekjum Bláa lónsins. Eigið fé Bláa lónsins var 53,6 milljónir evra í lok síðasta árs og eiginfjárlutfall ríflega 49 prósent. Arðsemi eigin fjár nam tæplega 44 prósentum í fyrra og vaxtaberandi skuldir fyrirtækisins eru aðeins um 34 milljónir evra.

Hlutfélagið Hvatning er stærsti eigandi Bláa lónsins með ríflega 39

Tekjur Bláa lónsins voru yfir 10 milljarðar í fyrra. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

3.400 milljónir var EBITDA Bláa lónsins 2016 og hefur hún þrefaldast á fimm árum.

1.122 þúsundir gestir Bláa lónið og fjölgaði þeim um liðlega tvö hundruð þúsund. Tekjur af sölu í lónið námu um 45 milljónum evra, eða um 58 prósentum af heildartekjum Bláa lónsins.

Eigið fé Bláa lónsins var 53,6 milljónir evra í lok síðasta árs og eiginfjárlutfall ríflega 49 prósent. Arðsemi eigin fjár nam tæplega 44 prósentum í fyrra og vaxtaberandi skuldir fyrirtækisins eru aðeins um 34 milljónir evra.

Hlutfélagið Hvatning er stærsti eigandi Bláa lónsins með ríflega 39

prósent hlut. Framtakssjóðurinn Horn II, sem er í eigu lífeyrissjóða, fjármálfyrirtækja og annarra fagfjárfesta, á 49,45 prósent hlut í félaginu en Kólfur heldur hins vegar utan um 50,55 prósent hlut í Hvatningu. Eigendur Kólfs eru Grímur Sæmundsen, forstjóri og stofnandi Bláa lónsins (75 prósent), og Eðvard Júlíusson (25 prósent). Þá á eignarhaldsfélagið Keila 9,2 prósent hlut í Bláa lóninu en það er í meirihlutaeigu Hvatningar. Aðrir hluthafar í Keilu eru Úlfar Steindórsson, forstjóri Toyota á Íslandi og varaformaður stjórnar Bláa lónsins, og ýmsir stjórnendur Bláa lónsins.

Þá á Helgi Magnússon, stjórnarformaður og fyrrverandi varaformaður Lífeyrissjóðs verslunarmanna, meðal annars um 6,2 prósent hlut í gegnum félagið Hofgarða og Sigurður Arngrímsson, fjárfestir og fyrrverandi starfsmaður Morgan Stanley í London, um fimm prósent hlut.

hordur@frettabladid.is

Keyptu í Basko fyrir yfir 1,5 milljarða

Framtakssjóðurinn Horn III, sem er í rekstri Landsbréfa, keypti áttatíu prósent hlut í Basko í fyrra á rúmlega 1,5 milljarða króna, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi sjóðsins sem Markaðurinn hefur undir höndum. Virði félagsins var þannig metið á tæpa 1,9 milljarða króna í viðskiptunum. Það er 13,5 prósentum lægra en það verð sem Skeljungur hyggst greiða fyrir allt hlutfé í félaginu.

Basko á rekstrarfélag Tíu ellefu hf., Ísland verslun hf. og Imtex ehf., en undir þessi félög heyrna meðal annars 10-11 verslanirnar, verslanir Iceland, kaffihús Dunkin' Donuts og hamborgarastaðurinn Bad Boys Burgers & Grill. Tilkynnt var um kaup Horns III á áttatíu prósent

» Markaðsvirði Basko var metið á tæpa 1,9 milljarða í viðskiptunum í fyrra eða um 300 milljónum króna lægra en verðið sem Skeljungur hyggst greiða fyrir það.

hlut í félaginu í lok síðasta sumars, en um var að ræða fyrstu fjárfestingu sjóðsins. Seljendur voru félög tengd stjórnendum Basko og bresku matvörukeðjunni Iceland Foods. Í maí síðastliðnum var síðan greint frá því að olíufélagið Skeljungur hefði í hyggju að kaupa allt hlutfé í Basko.

Var þá tekið fram að áætlað kaupverð væri 2,2 milljarðar.

Í ársreikningi Horns III kemur auk þess fram að sjóðurinn hafi í fyrra keypt félagin Hagvagna, Hópbíla og Hvaleyri fyrir rúma 2,3 milljarða króna. Tilkynnt var um kaupin í nóvember í fyrra, en seljendur voru hjónin Gísli J. Friðjónsson og Hafðís Alexandersdóttir.

Hagvagnar hafa annast akstur á vegum Strætó, einkum til og frá höfuðborgarsvæðinu, en Hópbílar er umsvifamikil félag í rekstri hópferðabifreiða.

207 milljóna króna tap varð af rekstri Horns III í fyrra. Hluthafar eru rúmlega þrjátíu talsins en Lífeyrissjóður verslunarmanna og Gildi eru stærstir í þeim hópi. – kj

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND

— Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1660
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK RÁFVERKTAKA

30%
AFSLÁTTUR
AF ÖLLUM 2017
MERIDA HJÓLUM

DIDRIKSONS1913

POLLAGALLAR
30% AFSLÁTTUR

Champion
30% AFSLÁTTUR

SUMARMARKAÐUR
ELLINGSEN
20-70%
AFSLÁTTUR

SKJÓLVEGGUR

NÚNA 6.990.-
ÁÐUR 10.990.-

TRESPASS
LANNA II KONU

NÚNA 10.493.-
ÁÐUR 14.990.-

CAMPINGAZ

FERÐAHELLA
SÉRVERÐ 6.990.-
ÁÐUR 9.990.-

KÆLIBOX
28L - 12V OG 230V
SÉRVERÐ 15.990.-
ÁÐUR 22.990.-

FERÐAGRILL
SÉRVERÐ 13.990.-
ÁÐUR 19.990.-

25% AFSLÁTTUR
AF ÖLLUM NIKE SKÓM

COLEMAN STÓLL
SÉRVERÐ 7.990.-
VERÐ ÁÐUR 10.990.-

DARVIN 4+
NÚNA 19.593.-
VERÐ ÁÐUR 27.990.-

DEVOLD®
20% AFSLÁTTUR
AF ÖLLUM DEVOLD VÖRUM

DIDRIKSONS
LUSH DÖMUJAKKI

ELLINGSEN
HETTUPEYSA
20% AFSLÁTTUR

COLEMAN HITABRÚSI
SÉRVERÐ 3.490.-
VERÐ ÁÐUR 4.990.-

TRESPASS®
CORVO JAKKI

NÚNA 10.493.-
ÁÐUR 14.990.-

PRIMUS POTTASETT
SÉRVERÐ 5.192.-
ÁÐUR 6.490.-

Coleman

DARVIN 6+
VERÐ 18.990.-
VERÐ ÁÐUR 27.990.-

ARVIS 3
VERÐ 23.990.-
VERÐ ÁÐUR 34.990.-

KOBUS VALLEY 3+
VERÐ 16.990.-
VERÐ ÁÐUR 24.990.-

ALLT FYRIR
ÞJÓÐHÁTIÐ

ELLINGSEN

FISKISLÓÐ 1 REYKJAVÍK / TRYGGVAGÖTU 1-3 AKUREYRI / ELLINGSEN.IS / SÍÐAN 1916

Stíga varlega til jarðar í lánveitingum til hótela

Vísendingar eru um að bankarnir stígi nú varlega til jarðar þegar kemur að lánveitingum til hótelvefna. Tafir hafa orðið á hótelframkvæmdum vegna þess að illa gengur að tryggja fjármögnun. Mikil gengisstyrking krónunnar og boðuð hækkun virðisaukaskatts á ferðaþjónustuna fællir fjárfesta frá.

Kristinn Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

Vísendingar eru um að bankarnir séu orðnir varfærari en áður í lánveitingum til hótelvefna. Þeir hafa hert kröfur um eigið fé, gera strangara áhættumat og leggja jafnframt mat á kostnaðinn sem felst í því að breyta hótelum í íbúðir áður en þeir taka ákvörðun um að lána fé til hótelvefna. Almenn hafa þeir stigið á bremsuna, að sögn viðmælenda Markaðarins sem eru öllum hnútum kunnugir á hótelframkvæmdum.

„Þeir eru vandlátari en áður,“ nefnir framkvæmdastjóri úr verktagaerianum í samtali við Markaðinn. „Þeir lána ekki lengur í hvað sem er.“ Ekki er þó hægt að segja að bankarnir séu alfarið hættir að lána fé til hótela. Mörg hótelvefni eru enda í pipunum um allt land, þó sér í lagi á höfuðborgarsvæðinu. Traustar og rótgrónar hótelvefni með góðar tryggingar eiga ekki í erfiðleikum með að fá lánsfé, en aðra sögu má segja um minni fyrirtæki sem vilja hasla sér völl á hótelframkvæmdum. Þá eru dæmi um að sex til tólf mánaða töf hafi orðið á stórum hótelframkvæmdum á höfuðborgarsvæðinu vegna þess að illa gengur að safna fjármagni.

Viðmælendur Markaðarins segja ekki aðeins bankana heldur jafnframt marga fjárfesta vera orðna tregari til þess að leggja hótelvefnum til fé. Margir þeirra hafi áhyggjur af mögulegri offjárfestingu í hótelum á síðustu árum. Mikil gengisstyrking krónunnar, en gengi krónunnar hefur styrkst um 29 prósent á síðustu tveimur árum samkvæmt gengisvísitölu, og boðuð hækkun virðisaukaskatts á ferðaþjónustuna úr 11 prósentum í 22,5 bæti ekki úr skák.

Bankamaður, sem þekkir vel til útlána viðskiptabankanna til fyrirtækja, segir bankana ekki lengur spenna bogann hátt þegar komi að lánveitingum til hótelframkvæmda. Þeir séu sumir jafnvel farnir að draga upp dekkri sviðsmyndir en áður. Áður hafi versta sviðsmyndin verið óbreytt ástand í komu ferðamanna til landsins, en nú séu þeir jafnvel farnir að líta til afleiðinga þess ef ferðamönnum skyldi fækka. Áður en bankarnir ákveða að veita fé til hótelvefna leggja þeir einnig mat á það með hve miklum tilkostnaði sé hægt að breyta viðkomandi hóteli í íbúðir, ef í harðbakkann slær. Ef kostnaðurinn er talinn vera of mikill, og verkefnið of áhættusamt, halda þeir að sér höndum.

„Þetta er bara heilbrigð skynsemi,“ segir viðmælendi Markaðarins úr verktagaerianum um aðgerðir bankanna. „Miðað við alla þessa gríðarlegu uppbyggingu sem hefur orðið í hótelframkvæmdum þá væri eitthvað að ef bankarnir

myndu ekki stíga á bremsuna.“ Annar viðmælendi talar um gullgrafarastemningu á hótelframkvæmdum og segir ekki koma á óvart að bankarnir stígi nú varlega til jarðar. Það væri „fullkomlega óábyrgt“ að gera það ekki.

Mikill vöxtur útlána

Útlán bankanna til ferðaþjónustu hafa aukist umtalsvert undanfarnin ár samfara aukinni fjárfestingu í þessari ört vaxandi atvinnugrein. Alls námu útlán til atvinnugreinarinnar rúmlega fjórtán prósentum af heildarútlánum viðskiptabankanna þriggja, Arion banka, Íslandsbanka og Landsbankans, í fyrra og mældist vöxtur þeirra 27 prósent á milli ára. Taka skal fram að lán til hótela vega hvað þyngst í heildarlánveitingum bankanna til ferðaþjónustu.

Fram kom í fjármála- og vaxenduráttunni Seðlabanka Íslands frá því í apríl síðastliðnum að ferðaþjónustan væri nú þriðji stærsti atvinnuvegaflokkurinn í útlánasafni bankanna á eftir fasteignafélögum og sjávarútvegi. Nema útlán til greinarinnar um 8,5 prósentum af heildarútlánum viðskiptabankanna til viðskiptavina. Í skýrslunni var tekið fram að útlán beintengd ferðaþjónustunni vægju ekki mjög þungt í bókum bankanna. Þó gæti útlánaáhætta þeim tengd verið hlutfallslega nokkuð mikil. Taldi Már Guðmundsson seðlabankastjóri sérstaka ástæðu til að taka það fram á kynningarfundi í bankanum að miklum útlánavexti, líkt og í ferðaþjónustunni, fylgdi ávallt áhætta og því væri mikilvægt að fylgjast með henni.

Seðlabankinn hefur auk þess ítrekað bent á hættuna sem gæti stafað af samdrætti í komu ferðamanna til landsins. Í fjármála- og vaxenduráttunni bankans frá því í október í fyrra kom fram að bakslag í komu ferðamanna gæti valdið útlánatapi í ferðaþjónustu og leitt til þess að eiginfjárlutfall bankanna lækkaði um allt að fjögur prósentustig. Þó leiddi sviðsmyndagreining bankans í ljós að ólíklegt væri að bakslag í vexti ferðaþjónustu myndi að óbreyttu tefla stöðu bankanna í tvísýnu.

Ljóst er af tölum Seðlabanka Íslands að útlán viðskiptabankanna til ferðaþjónustunnar hafa vaxið mun hægar en komur erlendra ferðamanna hingað til lands. Í því sambandi verður þó að hafa í huga að uppbyggingin á hótelframkvæmdum hefur að einhverju leyti verið fjármögnuð utan bankakerfisins, af einstaka fagfjárfestastjóðum eða með stofnun samlagshlutafélaga um einstaka fjárfestingar. eru lífeyris- sjóðirnir í mörgum tilfellum kjölfestufjárfestar þar.

Ekki þarf að fara mörgum orðum um að uppbygging hótela er fjármagnsfrök og hlýtur að krefjast töluverðrar lánaþyrngreiddslu. Samkvæmt upplýsingum frá Seðlabankanum hefur snörp lækkun orðið á hlutfalli eigin fjár í fjármögnun ➔

Gert er ráð fyrir að fjárfesting í hótelum á höfuðborgarsvæðinu muni nema um 46 milljörðum króna á næstu fjórum árum.

Ef hótelin gátu rekið sig fyrir uppsveifluna átti rekstrargrundvöllurinn í dag að vera enn betri þó svo að það komi eitthvert bakslag í komu ferðamanna.

Gústaf Steingrímsson, hagfræðingur í hagfræðideild Landsbankans

Stefán Broddi Guðjónsson, forstöðumaður greiningardeildar Arion banka.

Segir Íslendinga þurfa að skipta um gir

Stefán Broddi Guðjónsson, forstöðumaður greiningardeildar Arion banka, segir flest benda til þess að nú sé að hægja á íslenskri ferðaþjónustu. Í því sambandi megi nefna nýlegar hagtölur um fjölda ferðamanna, gistinætur á hótelum, þróun verðlags í erlendri mynt, kortaveltu útlendinga og mælingar á upplifun ferðamanna. Ferðamönnum fjölgi hægar en síðustu ár og þeir dvelji skemur en áður. Þá virðist meðalferðamaðurinn eyða færri krónum hér á landi en áður.

„Það er mikilvægt að hafa í huga að síðustu ár var vöxtur ferðaþjónustunnar langt umfram

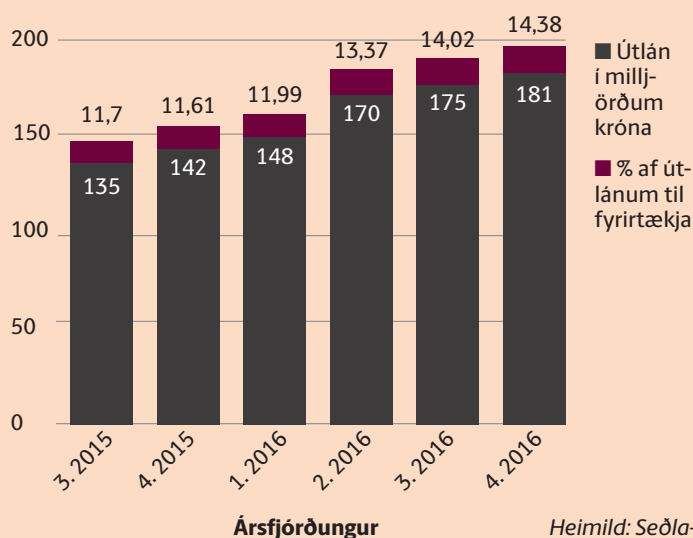
væntingar flestra sem stuðlaði meðal annars að styrkingu krónunnar. Þessi vöxtur hefur haft mikil áhrif á húsnaðismarkaðinn, vinnumarkaðinn, samgöngukerfið, umhverfi ferðamanna- staða og alla aðra innviði og auðvitað breytt rekstrarumhverfi annarra útflutningsgreina. Þess vegna hefur verið kallað eftir því að meiri ró færðist yfir greinina.

Nú er það mögulega að gerast og þá þurfum við að skipta um gir þegar kemur að greininni og leggja enn meiri áherslu á gæði, upplifun, eðlilega dreifingu um landið og hagkvæmni,“ segir hann.

Mun hótélherbergjum fjölga um tvö þúsund á sama tíma. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Útlán viðskiptabankanna til ferðaþjónustunnar

Heimild: Seðlabanki Íslands

ferðaþjónustufyrirtækja, þar með talið hótela, á síðustu tveimur árum. Æ fleiri fyrirtæki sækjast nú eftir lánsfé en vísbendingar um það sjást enn fremur í tölum um hrein ný útlán bankanna, þar sem vöxturinn hefur verið hvað mestur í lánum til ferðaþjónustu.

Stíga varlega til jarðar

Seðlabankinn fylgist vel með stöðu mála og kallar ársfjórðungslega eftir upplýsingum frá bönkunum um útlán þeirra til ferðaþjónustu. Í svari Arion banka við fyrirspurn Markaðarins segir að í lok síðasta árs hafi hlutfall lána til aðila í ferðaþjónustu verið fimm prósent af lánasafni bankans, en hlutfallið var fjögur prósent í árslok 2015. Bankinn hefur ekki birt upplýsingar um þróunina það sem af er þessu ári

en nefnir þó að almennt sé vöxtur í lánaeftirspurn á fyrirtækjamarkaði og þar sé ferðaþjónustan engin undantekning.

Íslandsbanki er aðeins umsvifameiri í lánveitingum til ferðaþjónustunnar, en um áramót fóru þrettán prósent af lánasafni bankans til ferðaþjónustunnar. Vega hótél þyngst í þeim lánveitingum. Var hlutfallið tólf prósent í lok fyrsta fjórðungs þessa árs.

Vilhelm Már Þorsteinsson, framkvæmdastjóri Fyrirtækja og fjárfesta hjá Íslandsbanka, segir bankann hafa lánað í farsæl verkefni í ferðaþjónustunni. Þar hafi verið mikill uppgangur á síðustu árum. „Eins og fram kom í nýlegri skýrslu OECD er mikill þrýstingur víða og því er mikilvægt að stíga varlega til jarðar í stórum framkvæmdum. Ferða-

þjónustan er ein af undirstöðu- atvinnugreinum okkar og sjáum við tækifæri í greininni. En ljóst er að það þarf að horfa til langs tíma við slíkar ákvarðanir,“ segir hann.

Landsbankinn hefur ekki birt upplýsingar um útlán sín til ferðaþjónustu. Í svari bankans segir þó að sé tekið mið af þeim útlánareglum sem bankinn hefur sett sér séu útlán hans til ferðaþjónustu vel innan við viðmiðin sem þar er kveðið á um. Einnig er tekið fram í svarinu að almennt komi sterkt gengi krónunnar illa við útlutningsgreinar, þar með talið ferðaþjónustu. Það sé jafnframt gömul saga og ný að hátt gengi komi verr við skuldsett útlutningsfyrirtæki.

Mikil fjárfestingarþörf

Þrátt fyrir mikla uppbyggingu á hótélmarkaði síðustu ár telja greinendur að enn sé þörf á auknum fjárfestingum og fleiri hótélherbergjum. Í því sambandi er oft nefnt að fjölgun ferðamanna hafi verið töluvert umfram fjölgun hótélherbergja. Greiningardeild Íslandsbanka reiknar til dæmis með því að fjárfesting í hótélum á höfuðborgarsvæðinu verði tæplega 46 milljarðar króna á næstu fjórum árum og að hótélherbergjum muni fjölga um rúmlega tvö þúsund á sama tíma.

Gústaf Steingrímsson, hagfræðingur í hagfræðideild Landsbankans, segir að fjöldi erlendra ferðamanna á hvert hótélherbergi hafi aukist verulega undanfarin ár, samhliða auknum strámi ferðamanna hingað til lands, eftir að hafa legið á fremur þröngu bili á árunum 2003 til 2010. „Á þann mælikvarða hefur byggst upp á síðustu árum þörf fyrir auknið gistirými og eru núverandi áform um aukna hótéluppbyggingu á höfuðborgarsvæðinu því ekki byggðar á einhverri ofurbjartsýni,“ segir hann.

Fjöldi erlendra ferðamanna á hvert herbergi á höfuðborgarsvæðinu var á bilinu 161 til 182 frá árinu 2003 til 2010. Á síðasta ári var fjöldinn 390. Meðalfjöldi hótélherbergja á síðasta ári var um 4.500 á höfuðborgarsvæðinu og jókst um 700 herbergi frá fyrra ári.

Ólíklegt að ferðamönnum fækki

„Þó svo að öll áform um hótéluppbyggingu gangi eftir á næstu árum verður hlutfallið engu að síður áfram sögulega hátt. Vissulega er ekki hægt að útiloka einhverja fækkun ferðamanna á næstu árum en ferðamönnum þyrfti að fækka um helming til að hlutfallið færi aftur niður á það stig sem var fyrir uppsveifluna. Það tel ég vera mjög ólíklegt enda hafa erlendir ferðamenn brugðist við verulega hækkandi verði á íslenskri ferðaþjónustu í erlendri mynt á undanförunum misserum með því að draga úr dvalarlengd sinni fremur en að hætta við för til Íslands,“ nefnir hann og bætir við:

„Miðað við þennan mælikvarða ætti arðsemin, að öðru óbreyttu, að vera töluvert betri í dag heldur en hún var fyrir ferðamannauppsveifluna. Ég myndi því ekki hafa sérstakar áhyggjur af því að við séum að byggja of mikið. Við höfum meira borð fyrir báru núna. Ef hótélin gátu rekið sig fyrir uppsveifluna ætti rekstrargrundvöllurinn í dag að vera enn betri þó svo að það komi eitthvert bakslag í komu ferðamanna.“

Gústaf segir staðsetningu hótél-fjárfestinga skipta miklu máli. Herbergjanýtingin sé töluvert betri á höfuðborgarsvæðinu og Suðurnesjum en annars staðar á landinu. Arðsemismöguleikarnir séu því meiri þar en á til dæmis Norðurlandi, Austurlandi og Vestfjörðum. „Dvalarlengd ferðamanna hefur verið að dragast saman á síðustu misserum, meðal annars vegna styrkingar krónunnar. Styttir dvöl gefur síður svigrúm til þess að fara út fyrir höfuðborgarsvæðið og ég held því að nýfjárfesting í hótélum úti á landi sé í töluvert meiri hættu en verkefni hér á höfuðborgarsvæðinu.“

Mikilvæg uppgreiðsla á gjaldeyrisskuld Landsbankans við LBI

Ari Skúlason
hagfræðingur í Hagfræðideild Landsbankans

Góður árangur í rekstri og erlendri fjármögnun Landsbankans og batnandi efnahagslegar aðstæður gerðu bankanum kleift að endurgreiða skuldina mun hraðar en útlit var fyrir.

Ari Skúlason hagfræðingur

Það markaði töluvert tímamót þegar Landsbankinn greiddi endanlega upp skuld sína við gamla bankann, LBI ehf., þann 22. júní síðastliðinn. Upphaflega nam skuldin um 350 milljörðum króna á þáverandi gengi, að teknu tilliti til skilyrts skuldabréfs sem var hluti af samningnum.

Þegar skuldabréfið til LBI, þ.e. gamla bankans, var gefið út var rúmlega ár liðið frá hruninu og lítið hafði breyst til batnaðar. Efnahagsbati var ekki í augnsýn og mikil óvissa ríkti um stöðu einstaklinga og fyrirtækja. Erlendir fjármagnsmarkaðir voru meira eða minna lokaðir.

Það var við þessar aðstæður, í desember 2009, sem Landsbankinn samþykkti að gefa út skuldabréf til LBI sem endurgjald fyrir eignir og skuldir sem nýi bankinn hafði yfirtekið. Skuldabréfið var allt í erlendum gjaldmiðlum og með 2,9 prósentu álag ofan á LIBOR-vexti. Engar afborganir voru af láninu fyrstu fimm árin en endurgreiðsla þess skyldi lokið haustið 2018. Með samkomulaginu eignaðist LBI 18,7 prósentu hlut í bankanum. Vaxtakjörin voru talin ásætlanleg en bankinn hafði í raun ekki um aðra kosti að velja þar sem önnur erlend fjármögnun var ekki í boði. Það skipti einnig miklu máli að ekki þurfti að byrja að borga af láninu fyrr en árið 2014. Hluti af samningnum fólst í að tiltakinn hluti af lánasafni bankans yrði tekinn til hliðar og möguleg virðisaukning myndi skiptast þannig að 15 prósent féllu í hlut Landsbankans og 85 prósent færu til LBI. Virðismat átti að fara fram í lok árs 2012 og ef virðisaukning yrði á lánasafninu átti bankinn að gefa út viðbótarskuldabréf til LBI.

Ljóst var að endurgreiðsla lánsins yrði þungur biti. Það kom þó fljótlega í ljós að eignirnar sem Landsbankinn fékk frá gamla bankanum voru mun verðmætari en upphæð skuldarinnar við LBI sagði til um. Rekstur bankans gekk sífellt betur og á árinu 2012 var lausafjárstaða

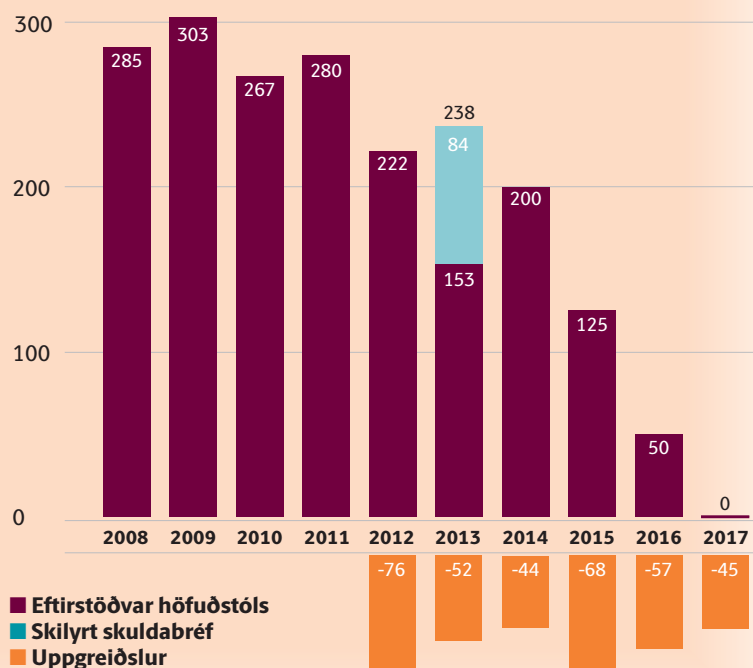
í erlendri mynt orðin það sterk að bankinn gat greitt rúmlega 70 milljarða króna fyrirfram inn á skuldina við LBI. Í mars 2013 var komið að því að ganga frá uppgjöri skilyrta skuldabréfsins. Landsbankinn gaf þá út viðbótarskuldabréf að jafngildi 92 milljarða í erlendum myntum og LBI lét af hendi allan eignarhlut sinn í bankanum.

Þegar þarna var komið sögu höfðu aðstæður á fjármagnsmörkuðum batnað og bankinn var kominn í færi til að sækja sér hagstærari erlenda fjármögnun. Til að styrkja samningsstöðu bankans gagnvart erlendum lánveitendum var mikilvægt að semja upp á nýtt við LBI, lengja í láninu og auka þannig svigrúm bankans. Erfiðara væri fyrir bankann að semja um hagstæð kjör ef nýir lánveitendur teldu að bankinn væri í þröngri stöðu vegna endurgreiðslu á LBI-skuldinni. Árið 2014 var samið um breytingar á skilmálum sem fólust meðal annars í því að lokagjalddagi var færður aftur til ársins 2026 í stað 2018.

Ekkert var nú í vegi fyrir því að Landsbankinn gæti hafið lántökur á alþjóðlegum mörkuðum. Landsbankinn hóf erlenda skuldabréfaútgáfu á árinu 2015 og kjörin sem bankinn hefur fengið hafa farið sífellt batnandi. Góður árangur í rekstri og erlendri fjármögnun Landsbankans og batnandi efnahagslegar aðstæður gerðu bankanum kleift að endurgreiða skuldina við LBI mun hraðar en útlit var fyrir. Það er því óhætt að segja að Landsbankanum, eins og íslenska þjóðarþúinu, hafi tekist að spila vel úr þeim spilum sem hann fékk á hendi á árunum eftir hrun.

Eftirstöðvar höfuðstóls LBI skuldabréfa og uppgreiðslur

*upphæðir í milljörðum króna

Skotsilfur

Ráðuneytiskapall

Í stjórnkerfinu er nú unnið að því að gera breytingar á ráðuneytisstjórnunum í valdamestu ráðuneytunum. Þannig er Bjarni Benediktsson forsætisráðherra sagður hafa hug á því að fá Guðmund Árnason, sem hefur gegnt starfi ráðuneytisstjóra í fjármálaráðuneytinu um árabíl, yfir til sín í forsætisráðuneytið. Talið er að eftirmaður Guðmundar í fjármálaráðuneytinu verði Tómas Brynjólfsson, sem var um tíma skrifstofustjóri efnahagsmála og fjármálamarkaða í ráðuneytinu, en hefur síðustu tvö ár starfað á vettvangi EFTA. Ekki liggur hins vegar fyrir hvað verður um Ragnhildi Arnljótsdóttur sem hefur verið ráðuneytisstjóri í forsætisráðuneytinu frá 2009.

Kom ekki á óvart

Tilkynnt var á dögunum að Sigþóri Jónssyni, sem hafði verið framkvæmdastjóri Íslenskra verðbréfa (ÍV) frá því í ársbyrjun 2015, hefði verið sagt upp störfum. Þau tíðindi komu ekki mjög á óvart en sá orðrómur hafði verið á kreik um nokkurt skeið að staða Sigþórs væri veik og að stjórn félagsins hefði í hyggju að fá nýjan framkvæmdastjóra. Á meðal þeirra sem eru helst nefndir til að taka við framkvæmdastjórastólnum er núverandi stjórnarformaður Íslenskra verðbréfa, Eiríkur S. Jóhannsson, en hann hefur verið forstjóri Slippsins á Akureyri frá 2015 og var meðal annars áður framkvæmdastjóri hjá Baugi Group.

Talaði gegn evru

Athygli vakti í síðustu viku þegar greint var frá því að Anthanasios Orphanides, fyrrverandi bankastjóri Seðlabanka Kýpur, myndi veita sérstakri verkefnisstjórn á vegum íslenskra stjórnvalda ráðgjöf um peningastefnu til framtíðar. Orphanides þessi stóð í ströngu þegar evrukreppan reið yfir álfuna og hefur margt miður fallet að segja um framgöngu valdamanna í Brussel. Hann kom hingað til lands sumarið 2014 og ráðlagði þá Íslendingum að taka ekki upp evru. Og raunar gekk hann lengra en það og fullyrði að það yrðu mistök fyrir hvaða ríki sem er að ganga í myntbandalagið. Evrusvæðið væri einfaldlega ekki sjálfbært.

Minni sala hjá Marks & Spencer

Sala bresku verslanakeðjunnar Marks & Spencer heldur áfram að dragast saman en samdrátturinn á öðrum fjórðungi ársins var þó minni en greinendur höfðu reiknað með. Tekjur drögust þannig saman um 1,2 prósent miðað við sama tíma 2016. Keðjan hefur misst markaðshlutdeild til alþjóðlegra keppinauta á borð við Zöru og H&M á undanförunum mánuðum, en er eftir sem áður stærsti seljandi fatnaðar í Bretlandi. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Góðar fréttir og slæmar um heimsviðskipti

Lars Christensen
alþjóðahagfræðingur

Verndarstefnutal Donalds Trump veldur sannarlega áhyggjum og vekur upp gamlar minningar um verndarstefnuna á 4. áratug síðustu aldar. Þá guldu ríki líku líkt í heimsviðskiptum og verndarstefna eins ríkis – til dæmis hin alræmda Smoot-Hawley tollalög í Bandaríkjunum – olli því að önnur ríki gripu til sinna eigin skaðlegu verndaraðgerða.

Enn sem komið er getum við hins

vegar ekki sagt að við sjáum endurtekningu á verndarbylgjunni frá því á 4. áratugnum. Jú, Bandaríkin eru orðin verndarsinnaðri, en það litur út fyrir að önnur ríki heims hafi, í stað þess að taka upp slæma stefnu Bandaríkjanna, orðið hrædd við popúlíska og verndarsinnaða orðræðu Trumps.

Gott dæmi um þetta er nýr fríverslunarsamningur Evrópusambandsins og Japans – hinn svokallaði Efnahagslegi samstarfsamningur.

Samningurinn sem náðist eftir fjögurra ára viðræður mun fella niður tolla á 99% vara sem seldar eru á milli ESB og Japans. ESB og Japan munu opna opinbera innkaupamarkaði sína hvort fyrir öðru og fella niður viðskiptahindranir aðrar en tolla.

Samningurinn er sannarlega góðar fréttir fyrir heimsbúskapinn þar sem ESB og Japan eru samlagt með 30% af vergri landsframleiðslu heimsins. Svo það ber að fagna þessum samningi, ekki bara vegna beinna jákvæðra áhrifa á

Reyndar hófst endurkoma bandarískrar verndarstefnu – slæm hefð sem á sér langa sögu – á meðan Barack Obama var forseti.

heimsbúskapinn, heldur einnig vegna þess að hann sýnir heiminum að leiðin fram á við er ekki lokuð landamæri og verndarstefna. Við eigum að taka frjálsum viðskiptum og alþjóðavæðingu opnum örmum í stað þess að hafna slíku.

Því miður skilur Donald Trump þetta ekki en hins vegar byrjaði ekki verndarstefna Bandaríkjanna með Donald Trump. Reyndar hófst endurkoma bandarískrar verndarstefnu – slæm hefð sem á sér langa sögu – á meðan Barack Obama var forseti. Og kannski enn fyrr.

Alþjóðlega rannsóknarstofnunin Global Trade Alert sem fylgdist með verndunaraðgerðum um allan heim gaf út ársskýrslu sína í síðustu viku.

Það eru góðar fréttir og slæmar fréttir í skýrslunni.

Slæmu fréttirnar eru að stærsta hagkerfi heimsins verður sífellt lokaðra. Góðu fréttirnar eru að verndarstefnan er ekki að ná sér á strik annars staðar.

Þannig heldur verndarstefna Bandaríkjanna áfram að vaxa en í stað þess að svara í sömu mynt hafa önnur stór hagkerfi heimsins (G20-ríkin) í raun dregið úr verndaraðgerðum sínum hvert gegn öðru og gegn Bandaríkjunum.

Svo það kemur í ljós að Donald Trump hefur haft góð áhrif á einu leyti. Hann hefur styrkt ferlið í átt að sívaxandi alþjóðavæðingu og frjálsri verslun – að minnsta kosti ef við litum fram hjá bandaríska hagkerfinu. Því miður (hvað þetta varðar) eru Bandaríkin enn stærsta hagkerfi heims.

En mesta lofið ættu leiðtogar Evrópusambandsríkjanna, Japans og Kína að fá fyrir að halda áfram að styðja meiri frjálsa verslun í stað þess að snúa sér inn á við (og niður á við!).

KÞBAVD og skátavagninn

Hin hliðin
Herdis
Sigurjónsdóttir
framkvæmdastjóri, FKA-félagskona og skáti

Það sást á vilja kjósenda í samkeppni Strætó bs um skreytingu á strætisvagni á dögunum að það er markaður fyrir breytingar í samfélaginu.

Í fyrsta sæti lenti tillaga Lenu Margrétar Aradóttur um KÞBAVD „konur þurfa bara að vera duglegri“

vagninn. Snilldar frasi og kaldhæðin ádeila á þau fjölmörgu skipti sem við konur upplifum kröfur samfélagsins um að við hegðum okkur eða litum öðruvísi út en við gerum til að við verðum ekki fyrir misrétti. Breytinga er þörf.

Í öðru sæti lenti tillaga Jakobs Guðnasonar um MOOT 2017 skátavagninn. Um er að ræða stærsta skátamót Íslandssögunnar þar sem yfir fjögur þúsund 18-25 ára skátar og þúsund eldri frá yfir 100 þjóðlöndum koma saman. Breytingar, eða Change – Inspired by Iceland, er þema skátamótsins. Hver og einn

hefur sett sér persónuleg markmið um það sem hann ætlar að læra og gera á Íslandi og nýta til að breyta og bæta samfélagið í eigin landi.

Mótssetning er í Laugardalnum 25. júlí og verða þátttakendur fluttir í sjálfbær fjölþjóðleg samfélög skáta í Reykjavík, Akureyri, Hafnarfirði, Þingvöllum, Skaftafelli, Heimalandi, Vestmannaeyjum, Selfossi, Akranesi, Hveragerði og í Hólaskjóli. Á hverjum stað er fjölbreytt dagskrá og munu skátarnir gefa ígildi 20.000 vinnustunda við samfélags- og umhverfisþjónustu líkt og göngu- stígagerð og hreinsun stranda. Allir

sameinast loks á Úlfjótuvatni og er mótinu slitið 2. ágúst.

Síðustu þrjú ár hafa yfir 100 Íslendingar undirbúið mótið og hafa margir bæst við á lokametrunum. Fjölmargar áskoranir hafa verið við skipulagninguna, enda verkefnið stórt og markmiðið að gera upplifun skátanna einstaka. Öryggis- og heilbrigðismál hafa verið undirbúin í mínum hópi og hafa Slysavarnafélagið Landsbjörg og Raudí krossinn reynst öflugir samstarfsaðilar.

Auk allra sjálfböðnu vinnustundanna, eru áætlaðar gjaldeyristekjur af mótinu yfir tveir milljarðar króna.

Brátt verða farnar 650 rútuferðir með skáta á milli landsvæða, ásamt öllu því sem þarf til að byggja skátasamfélög íbúa frá mismunandi menningarheimum. 240 tjöld sem þola vind og mikla úrkomu. Halal, kosher, vegan, glútenlaust og grænmetisfæði sem eldað verður í 400 pottum á 120 eldavélum.

Þátttakendur MOOT 2017 munu einnig ferðast um landið á eigin vegum og styttest því í að þið, lesendur góðir, farið að rekast á glaða og fróðleiksfúsa skáta frá öllum heimshornum. Þá þyrstir í að læra eitthvað nýtt og spennandi um land og þjóð. Verið viðbúin!

**Draumaeignin mín er
við _____ (götuheiti) . Það er
margt frábært við**

**_____ (nafn á hverfi) , en _____ (nafn á stað)
er klárlega í uppáhaldi.
Svo er líka stutt í
_____ (staður sem þú sækir oft) sem er
mikill kostur.**

**þín framtíð
þitt húsnæðislán
framtidin.is**

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Króna fyrir hvern?

Krónan hefur gefið eftir um tæp tíu prósent gagnvart helstu viðskiptamýntum á rúmum mánuði. Athygli vekur að það gerist á háannatíma ferðaþjónustunnar, en samkvæmt öllum hefðbundnum stikum ætti blásumarið að vera sá tími þegar innflæði gjaldeyris er mest til landsins. Sagan segir okkur að krónan styrkist alla jafna á þessum árstíma. Nú er annað uppi á teningnum og margir anda vafalaust eilítið léttar. Útflutningsgreinarnar hafa einfaldlega verið komnar að þölmörkum.

Athyglisvert hefur líka verið að heyrast í fólki sem starfar í ferðaþjónustu. Margir hafa talað opinberlega um að ferðamenn kvarti undan okri – þó það nú væri – og aðrir hafa ekki farið leynt með að farið sé að bera á afbókunum fyrir næsta vetur. Greinilegt er því að krónan ofursterka er farin að bita á nýju grundvallarvinnugreinina okkar.

Vonandi er skaðinn ekki óafturkræfur, en ljóst er þó að ferðaþjónustan, rétt eins og aðrar atvinnugreinar í landinu sem á einhvern hátt byggjast á samskiptum við útlönd, má illa við því að notast við gjaldmiðil sem reglulega tekur snarpar dýfur eða stökk í hæstu hæðir eins og hendi sé veifað. Það býður ekki bara þeirri hættu heim, að ferðamönnum ofbjóði verðlagið þegar sá gállinn er á krónunni, heldur er nánast ómögulegt að gera skynsamlegar rekstraráætlanir til lengri tíma. Ófárir bílaleiga hérlendis í sumar eru til marks um það.

Nú hefur ferðaþjónustan fengið að finna fyrir því hversu óhentugur gjaldmiðill krónan er. Sjávarútvegurinn hefur sömuleiðis fengið að finna fyrir henni. Sú tíð er sem betur fer liðin að forsvarsmenn þeirrar ágætu atvinnugreinar geti pantað gengisfellingu eftir hentugleikum. Raunar er það svo að sú atvinnugrein hefur í auknum mæli sagt skilið við krónuhagkerfið. Tekjurnar eru í erlendum gjaldeyri og framleiðsla innanlands að leggjast af eins og dæmi HB Granda á Akranesi ber vott um.

Ekki er því gott að segja hverjir hafa hag af að halda krónunni. Kannski helst pólitíkusarnir sem hafa þá fleiri þræði á sinni hendi, fleiri bitlinga og störf til að útdeila. Gjarnan er vitnað til þess að krónan veiti sveigjanleika þegar illa árar. Vissulega er sannleikskorn í því. Hin hliðin á peningnum er sú að þótt gengissveiflurnar kunni að draga úr sjúkdómseinkennum með því að varpa kvölinni yfir á aðra, þá er krónan króníski sjúkdómurinn sem sífellt er verið að glíma við.

Hagnaður BBA minnkar um 90 prósent

Hagnaður BBA Legal nam 27 milljónum 2016 og dróst saman um liðlega 90 prósent frá fyrra ári þegar hann var 263 milljónir. Þá minnkuðu tekjur lögmansstofunnar um næstum helming á milli ára en þær voru um 400 milljónir í fyrra, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi.

Baldvin Björn Haraldsson

málakerfisins hefur verið afar góð. Þannig nam uppsafnaður hagnaður 2009 til 2015 samtals um 1.600 milljónum króna.

Stærstu hluthafar BBA Legal, sem eiga hver um sig 17,78 prósent, eru Baldvin Björn Haraldsson, Einar Baldvin Árnason, Bjarki H. Diego, Ásgeir Árni Ragnarsson og Atli Björn Þorbjörnsson. – hae

5.07.2017

Menn verða að gæta hófs þegar kemur að bónusgreiðslum og gera bónusgreiðslur með þeim hætti að það sé raunverulegt framlag sem liggur þar að baki og að þær misbjóði ekki almenningi.

Óli Björn Kárason, formaður efnahags- og viðskiptanefndar

Sómasamlökur ★ SAMLOKURNAR OKKAR ★ — ERU BESTAR Í DAG —

FERSKT Á FERDINI ★ FRESH TO GO

